

projekt: **polska**®

FUNDACJA
nowoczesna
Polska

Warszawa, dnia 21 września 2011 roku

**Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej**
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Prezydencie,

W związku z projektem nowelizacji ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) implementującej dyrektywę 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 17 listopada 2003 r. pragniemy wyrazić zadowolenie z faktu stworzenia tej ważnej i potrzebnej regulacji; jednocześnie chcemy dać wyraz zaniepokojeniu ostatecznym kształtem ustawy, która zawiera zapisy sprzeczne z konstytucyjnymi i międzynarodowymi gwarancjami dostępu do informacji publicznej, w szczególności związane z kontrowersyjnym art. 5 ust. 1a. Poważne zastrzeżenia budzi też tryb wprowadzenia powyższej poprawki do projektu.

Wdrożenie tej dyrektywy jest konieczne, a sposób tego wdrożenia poprzez nowelizację ustawy – w szczególności wprowadzenie wysokich standardów wtórnego wykorzystania informacji publicznej – uważamy za wspólny sukces rządu i strony społecznej. Wprowadzenie do ustawy zasady bezwarunkowego wykorzystania informacji publicznej ma wielkie znaczenie nie tylko dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, lecz także dla zwiększenia transparentności życia publicznego. W ten sposób Polska dołącza do nielicznej grupy państw wyznaczających standardy w zakresie otwartości władzy publicznej i budowania społeczeństwa informacyjnego i obywatelskiego.

Problemy udostępniania informacji publicznej w Polsce wynikają nie tylko z zapisów ustawy, lecz także z braku kultury informowania obywateli o sprawach publicznych. Uważamy, że należy w systemowy sposób zmierzyć z tym problem poprzez stworzenie warunków instytucjonalnych dla polepszenia dostępności informacji publicznej. Takim krokiem byłoby utworzenie niezależnego organu inspekcyjnego, który mógłby nadzorować to, jak dostęp do informacji jest realizowany.

Zamiast podjęcia wysiłku stworzenia dobrze funkcjonującego obiegu informacji

publicznej, przy okazji nowelizacji ustawy wprowadzono do niej zmiany, które są wątpliwe i dyskusyjne (np. pozbawienie sądów powszechnych kompetencji do rozstrzygania niektórych spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej).

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając zastrzeżenia organizacji pozarządowych, wypracował projekt Ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej i niektórych innych ustaw, odpowiadający konstytucyjnym i międzynarodowym gwarancjom dostępu do informacji publicznej (druk sejmowy nr 4555-A). Ustawa ta jest potrzebna i bazuje na solidnych przesłankach.

Mimo negatywnej rekomendacji sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (druk sejmowy nr 4678) Sejm przyjął poprawkę Senatu z dnia 14 września 2011 r. (druk sejmowy nr 4673). Poprawką tą w kontrowersyjny sposób wprowadzono do przedmiotowej ustawy zmianę, której skutkiem będzie ograniczenie prawa do informacji ze względu na "ochronę ważnego interesu gospodarczego państwa". Zasadne interesy państwa i społeczeństwa mogą być chronione w inny sposób. Jeśli ustawa o informacjach niejawnych reguluje je w sposób ułomny, to należy znowelizować tę ustawę.

W nawiązaniu do wystąpienia Pana Prezydenta w dniu 20 września 2011 roku, w którym wskazał Pan możliwe kierunki działania, zwracamy się do Pana Prezydenta z apelem o:

– **niewetowanie całości nowelizacji ustawy, którą uważamy za potrzebną i ważną dla przyszłości informacji publicznej w Polsce;**

– **skierowanie nowelizacji do Trybunału Konstytucyjnego na podstawie art. 122 ust. 3 Konstytucji RP, ze szczególnym uwzględnieniem art. 5 ust. 1a tej Ustawy, a w razie orzeczenia o jej niezgodności z Konstytucją o podpisanie jej z pominięciem zakwestionowanych przepisów na podstawie art. 122 ust. 4;**

– **w razie odrzucenia całości ustawy przez Trybunał Konstytucyjny, ponowne wniesienie projektu tej nowelizacji przez Pana Prezydenta z wyłączeniem kontrowersyjnych przepisów**

Niezależnie od wyroku Trybunału Konstytucyjnego apelujemy też do Pana Prezydenta o skorzystanie z przysługującej mu inicjatywy ustawodawczej w zakresie usunięcia art. 5 ust. 1a i przywrócenia nadzoru sądów powszechnych nad procesem udostępniania danych publicznych.

Z wyrazami szacunku

Jarostaw Lipszyc, Fundacja Nowoczesna Polska
Katarzyna Szymielewicz, Fundacja Panoptykon
Wiktor Jędrzejewski, Stowarzyszenie Projekt: Polska
Michał Woźniak, Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania
Marcin Cieślak, Internet Society Poland

adres korespondencyjny: Fundacja Nowoczesna Polska, ul. Marszałkowska 84/92 lok. 125, 00-514 Warszawa, email: fundacja@nowoczesnapolska.org.pl